

ALGEMENE BESCHOUWINGEN CDA MIDDEN-DELFLAND 2021.

Voor ons ligt de begroting 2021, een begroting waarin net als vorig jaar keuzes gemaakt zijn om de begroting sluitend te krijgen. Hoge kosten voor jeugdzorg blijven evenals vorig jaar een zorg. Ondanks de lastige boodschap blijven de in het coalitieakkoord en het collegewerkprogramma gestelde doelen overeind en realistisch.

Midden-Delfland, haar inwoners, ondernemers en verenigingsleven blijven zoals u van het CDA gewend bent centraal staan. De uitdaging om iedereen mee te laten doen blijft voor het CDA fier overeind. "Niemand valt tussen wal en schip".

Natuurlijk gaat er van het CDA een woord van dank uit naar ons college en onze ambtenaren om te komen tot deze begroting, wij realiseren ons terdege dat dit veel inzet en energie gevegd heeft.

Covid-19, of we willen of niet, we kunnen er niet omheen. Het heeft zeker bij ons als CDA fractie een diepe wond geslagen. Het overlijden van onze wethouder Hans Hurlings heeft ons diep geraakt.

Covid-19 zorgt ook voor de nodige onzekerheid betreffende onze gemeentefinanciën, wat de exacte gevolgen zijn is nog niet duidelijk.

Dat we nog niet van het virus af zijn is duidelijk, het is van groot belang dat we ons houden aan de afgekondigde maatregelen. We doen dat uit verantwoordelijkheidsgevoel naar onze medemensen, maar het betekent ook dat als we ons daar aan houden we het snelst het virus de baas zijn.

CDA SPEERPUNTEN:

- Veiligheid
- Geen of geringe lastenverhoging
- Faciliteren van ambitieuze jonge startende agrariërs
- Vitaliteit kernen
- Woningen voor starters en senioren
- Project Buurtgezinnen

GOED WONEN EN VITALE KERNEN

Midden-Delfland blijft een geliefde plaats om te wonen, de inwoners en ondernemers van onze dorpen spreken dit maar al te vaak uit. Het zorgt ook voor druk op ons woningbestand en het is dan ook goed dat wij hier 700 woningen willen bouwen. Afgestemd op de voor de verschillende kernen verschillende passende behoefte. De vitaliteit van onze kernen is daarbij van groot belang en voor alle drie de grotere kernen worden daarin stappen gezet. In Maasland werpt het plan "Kralensnoer" haar vruchten af. Zijn er concrete plannen om te komen tot nieuwbouw op de plaats waar de Gereformeerde Kerk heeft gestaan en worden ook de plannen voor de Maaslandse Zoom concreet. De plannen voor het centrum Schipluiden worden steeds meer concreter. De uitspraak onlangs van

de Raad van State inzake het centrumplan Den Hoorn brengt ons weer een stap dichterbij de uitvoering hiervan. Daarnaast zijn er plannen om de Hoornbloem te herontwikkelen met als doel adequate huisvesting voor maatschappelijke voorzieningen in Den Hoorn. Ook moeten deze plannen leiden tot extra woningbouw voor met name starters en senioren. Bij al deze plannen is de woonagenda leidend en wordt gezocht naar woonvormen die aansluiten op de behoeften. Het is daarbij van belang oog te hebben voor een goede mix tussen wonen en voorzieningen, dit leidt ertoe dat er keuzes gemaakt moeten worden, immers de ruimte is beperkt.

Voorts vindt het CDA het belangrijk dat woningen benut worden voor de doelgroepen waarvoor woningen bestemd zijn. Verkamering of illegale (over)bewoning moet worden tegengegaan. Het CDA heeft inmiddels voorstellen gedaan om dit tegen te gaan.

FINANCIEEL PERSPECTIEF

Kijkend naar de afgelopen jaren is het noodzakelijk om bij deze algemene beschouwingen een waarschuwing af te geven omdat de financiële vooruitzichten niet goed zijn. Daarbij moet echter tegelijk opgemerkt worden dat het college er in is geslaagd om een sluitende begroting te presenteren waarin verdere teruggang van onze voorzieningen tot staan is gebracht. In de meerjarenbegroting zien we dat dat tot 2023 ten koste gaat van onze algemene reserve. De omvang van het bedrag waarover we risico lopen op de grondexploitaties wordt echter steeds kleiner. Wij signaleren ook dat een groeiend aantal gemeenten de begroting voor 2021 niet sluitend krijgt.

Wij zien dat veel van de afgelopen begrotingswijzigingen werden veroorzaakt door onbestuurbare externe factoren die veelal hun oorzaak vinden in de wijze waarop financiering van het sociaal domein plaatsvindt.

De verhoudingen tussen gemeenten zijn uit het lood geslagen.

Het CDA vindt dat de door de regering voorgestelde opschalingskorting van tafel moet en gemeenten vergoeding krijgen voor de tekorten in het sociaal domein.

Het CDA betreurt het dat wij vanuit het rijk onvoldoende geld ontvangen voor het sociaal domein. Wij vinden dat het rijk structureel extra geld vrij moet maken voor de WMO waar het abonnementstarief tot extra kosten leidt en de jeugdzorg. Wij constateren daarbij dat de WMO en de jeugdwet openeinderegelingen zijn waarin de kosten telkens verder oplopen. Omdat wij verplicht zijn een sluitende begroting in te dienen, leidt dat automatisch tot het moeten snijden in voorzieningen. Hier moet naar onze mening structureel iets gedaan worden.

Verder hebben wij grote zorgen over de voorgestelde herijking van het Gemeentefonds. Kleinere gemeenten gaan er door de herverdeling van het budget op achteruit. Per inwoner krijgt Midden-Delfland ca € 1000,- uit het Gemeentefonds waar de grotere gemeenten (-de G4) zo'n 2,5 keer zoveel krijgen. Uiteindelijk zijn de middelen uit het Gemeentefonds bedoeld om in alle gemeenten een vergelijkbaar voorzieningenniveau te garanderen. Maar als we kijken naar de bijdragen die daarvoor van de burgers wordt gevraagd, de OZB, dan is het bijzonder dat die OZB in de gemeente Midden-Delfland twee tot drie keer zo hoog is als in de G4. Kortom de grote gemeenten krijgen 2,5 keer meer per inwoner maar hebben een lokale belasting die 2,5 keer lager is! Dat strookt niet met het uitgangspunt van een gelijkwaardig voorzieningenniveau over alle gemeenten. Het CDA dringt er daarom bij het college op aan om aansluiting te zoeken bij de acties die door de VNG gevoerd worden om pas stappen te zetten in het herijkingsdossier als er ook structureel meer financiële ruimte is.

Financieel meerjarenperspectief

De verplichting om structurele uitgaven te dekken met structurele inkomsten betekend dat wij onze uitgaven o.a. dekken met (structurele) belastinginkomsten. Gezien de huidige situatie een nagenoeg onmogelijke opgave. Wij zijn daarom verheugd dat de stijging van woonlasten, afvalstoffenheffing en riolering beperkt kan blijven. De komende tijd verwachten wij van het college de evaluatie over de systematiek voor het heffen van de OZB.

SOCIAAL DOMEIN, WELZIJN EN ONDERWIJS

Het CDA heeft vorig jaar vertrouwen uitgesproken in het vastgestelde Plan van Aanpak en in het begin van dit jaar de beleidskaders jeugd. Ook voor nu blijft het CDA vertrouwen hebben met de ingezette koers tot verandering. De toegang tot de zorg in Midden-Delfland is zo georganiseerd dat de jongeren naar de meest adequate zorg op het juiste moment worden geleid: dus “licht” waar het kan en “zwaar” waar het moet. In Midden-Delfland moet voor ieder helder zijn welke zorg wij belangrijk vinden om te vergoeden en welke niet. De vraag naar jeugdzorg lijkt namelijk oneindig maar de beschikbare middelen zullen dat nooit zijn. Daarom is begrenzing noodzakelijk. Het CDA ziet dat er een tendens is om vormen van zorg te verlenen die voor de decentralisatie van 2015 niet vergoed werden. In het afgelopen jaar zijn wij er onvoldoende in geslaagd om de kosten jeugdhulp beheersbaar te krijgen. Stevige sturing op de toewijzing van zorg en financiën is hierbij dringend noodzakelijk. Door het ontbreken hiervan worden wij te laat geconfronteerd met onverwachte kosten. Dit moet beter en kan beter!

Het CDA wil dat iedereen kan meedoen in de samenleving. Daarbij gaan we uit van persoonlijke kracht van mensen, we denken in mogelijkheden en kansen en gaan niet uit van wat mensen niet kunnen. Meedoen in de samenleving is van groot belang voor jong en oud. Stichting Welzijn Midden-Delfland neemt hierin een belangrijke en waardevolle plek in binnen onze gemeente. Zij zijn er voor inwoners die behoefte hebben aan een steuntje in de rug en helpen mensen op weg. Hulp vanuit SWMD is laagdrempelig, voor iedereen toegankelijk en heeft een preventieve werking waardoor inzet van zwaardere hulp veelal kan worden voorkomen. In veel gemeenten wordt er gewerkt met een project Buurtgezinnen; gezinnen voor gezinnen vanuit het principe Opvoeden doen we samen. Buurtgezinnen koppelt (-steun) gezinnen aan (-vraag) gezinnen die het zwaar hebben en wel wat steun kunnen gebruiken bij de opvoeding van de kinderen. Het CDA ziet dit project als een mooie kans om kinderen en gezinnen op een laagdrempelige wijze te ondersteunen en hierdoor mogelijke jeugdhulp te voorkomen.

Het CDA ziet passend onderwijs voor iedereen als een belangrijk beleidsdoel. De school is vaak een van de eerste plekken waar jongeren aankloppen voor hulp. Het is noodzakelijk dat de scholen en het Maatschappelijk Team samenwerken vanuit het Samenwerkingsverband Onderwijs en de jeugdwet.

Het CDA is verheugd met het voornemen van het college om de synergie in de huisvesting tussen maatschappelijke functies op het gebied van sport, welzijn en gezondheid voor de drie kernen te onderzoeken en te beginnen in Den Hoorn. Al jaren is het ontbreken van passende woonvoorzieningen voor (-dementerende) ouderen in Den Hoorn een eerste punt van orde. Zowel in Maasland als Schipluiden zijn deze kleinschalige voorzieningen voor handen.

Kindermishandeling en ouderenmishandeling zijn vormen van huiselijk geweld die volgens het CDA nog steeds onze bijzondere aandacht verdienen en in grote mate toenemen. In beide situaties gaat het om mensen die in een bijzonder afhankelijke positie verkeren. Wij vragen daarom het college dit onderwerp nadrukkelijk op de publieke agenda te houden, de nodige voorlichting te verzorgen,

zorgen voor een goed hulpaanbod en de situatie in Midden-Delfland zo goed mogelijk in kaart te brengen.

AGRARISCH, GROEN EN ECONOMIE

We blijven werken aan een vitaal, agrarisch en recreatief landschap wat de daarbij behorende natuurwaarde heeft. Doortastend uitvoering geven aan het bijzonder Provinciaal landschap is in de ogen van het CDA een belangrijke pijler voor het vestigingsklimaat van de regio. Dit verder vorm geven met de initiatieven voor duurzaam boeren waar jonge veehouders in netwerken toekomstperspectief kunnen blijven zien, vindt het CDA belangrijk. We willen werken met hen die ambitie etaleren, passend in het gebied van Midden-Delfland. Dit kan op verschillende manieren zowel verbreding als diversiteit als richting wereldmarkt.

We werken er aan om de ontmoeting met de stad te benutten als kansen, waar producten in de korte ketens met een hogere toegevoegde waarde een rol spelen. Met PUUR Midden-Delfland hebben we een gebiedsinstrument in gang gezet waar op aangehaakt kan worden door plaatselijke ondernemers.

Voor het CDA is Midden-Delfland het gebied om te experimenteren de race naar meer en groter om te zetten in een hogere verwaarding van het product, meer biodiversiteit en een blijvend aantrekkelijk landschap. Uitdagerend is om dit te gaan realiseren met de jonge creatieve ondernemers, ook in ons gebied zijn er agrarische ondernemers die geen directe opvolging hebben. CDA wil graag inzetten om het ook voor anderen mogelijk te maken verder te kunnen met de agrarische bedrijvigheid in Midden-Delfland.

BESTUUR DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID

Aan het einde van deze collegeperiode ligt het proces klaar om te komen tot een visie Midden-Delfland 2025-2045. CDA vindt het belangrijk om verder te bouwen aan de onderscheidende aspecten van onze gemeente tussen de grote broers en zussen. Een veilige gemeente om in te werken, wonen en te recreëren is het nu, het lijkt vanzelfsprekend maar dat gaat niet van vanzelf.

Een goede dienstverlening voor onze inwoners is van belang, waarbij we ook open moeten staan voor nieuwe ontwikkelingen

We zetten samen met de daarvoor ingerichte partijen in op terugdringen van diverse vormen van geweld en ondermijning. Aanpak van verwarde personen en overlast, veiliger verkeer en een snelle aanpak van kleinere overlast zijn daarbij belangrijk. We steunen de participatie van vrijwilligers in het veiligheids-proces in de kernen en in het buitengebied. Veiligheid- , daar moet wat het CDA betreft volop aandacht voor zijn en blijven, de wereld blijft veranderen en onze organisatie moet klaar blijven om mee te veranderen.

INFRASTRUCTUUR

Op gebied van infrastructuur, de verkeersafwikkeling in de kernen, maar ook zeker daarbuiten zetten we belangrijke stappen. De kern Den Hoorn wordt voor een groot gedeelte verkeersluwer door de nieuwe verbinding tussen A4 en het Reinier de Graafziekenhuis in Delft. Aanpassingen aan de N211, de N223 en de opwaardering van de N468 betekenen belangrijke stappen in een goede

verkeersafwikkeling. Het tegengaan van sluipverkeer tussen de kern Schipluiden en Vlaardingen vraagt om passende maatregelen. Het invoeren van eenrichtingsverkeer op de Maassluiseweg is een eerste stap om de verkeersdruk van naar Maassluis te minderen. Overleg met Maassluis, de Provincie Zuid-Holland en de MRDH moet leiden tot een definitieve oplossing. Daarbij spelen ook de aanpassingen van afslag 6 en 7 vanaf de A20 een belangrijke rol. Immers het opengaan van de Blankenburgtunnel in '23/'24 zal onherroepelijk als gevolg hebben dat de verkeersdruk op onze gemeente toe zal nemen.

Algemene Beschouwingen

Programmabegroting 2021 - 2024

Inleiding

Deze algemene beschouwingen vinden plaats in een periode waarin wij worden getroffen door het Coronavirus. Een virus met grote gevolgen voor ons dagelijks leven. Gevolgen die voor de één heftiger zijn dan voor de ander. Het verlies van een dierbare, het niet op bezoek kunnen gaan bij je (groot)ouders of het niet kunnen zien van je (klein)kinderen. Het virus kost onssoms ook onze veel gewaardeerde zekerheid, zoals het wegvallen van je inkomen. Door deze crisis wordt duidelijk wat echt telt: zorg voor elkaar, echte aandacht en ontmoeting. Of dat nu langs het voetbalveld is, in de kerk of na afloop van een raads- of commissievergadering. Want met elkaar zijn en maken we ons dorp Den Hoorn, Maasland, Schipluiden of 't Woud. Laten wedaaronder juist in deze moeilijke tijden er voor elkaar zijn.

Financieel duurzaam

Het college geeft deze programmabegroting de titel mee "Financieel duurzaam". Dat is, zeker gezien alle onzekerheden van de tijd waarin we nu leven, een opvallende titel. De ChristenUnie ondersteunt de focus op een financieel duurzame gemeente. Immers, een financieel duurzame gemeente is nodig om onze verantwoordelijkheid voor mensen en hun omgeving, ook in de toekomst, waar te maken. Geld is echter geen doel op zich, maar een middel om de samenleving te ondersteunen en te helpen waar nodig.

De ChristenUnie vindt het belangrijk de kosten van de lokale heffingen zo voorspelbaar mogelijk te houden. Zo worden de inwoners ook geholpen financieel duurzaam te blijven. De tarieven blijven in de begroting gelijk, maar in de begroting wordt uitgegaan van een stijging van de WOZ-waarde van 6,0%. Hoe de WOZ-waarde zich de komende jaren gaat ontwikkelen is gezien de coronacrisis onduidelijk, maar de stijging heeft ook dit jaar doorgezet. Daarmee zullen de OZB-lasten voor de gebouweigenaren en ondernemers die een bedrijfsruimte huren bij ongewijzigd beleid evenredig stijgen. Wij vinden het dan ook goed dat de berekeningssystematiek in 2021 geëvalueerd wordt en een voorstel gedaan wordt om de berekeningswijze aan te passen.

Sociaal Domein en Welzijn

Een gezonde gemeente is een gemeente waar alle mensen meetellen. Een gemeente waar iedereen die zorg nodig heeft deze ook ontvangt. Dat iedereen zich uitgedaagd of uitgenodigd voelt om deel te nemen aan activiteiten. Het sociaal domein is en blijft een ingewikkeld domein waar veel geld in omgaat. Geld dat ook hard nodig is voor bijvoorbeeld het onderhoud van onzewegen en kunstwerken. Toch roept de ChristenUniefractie het college en de raad op om niet alleen met de financiële bril naar de zorg te kijken maar ook

een menselijke bril op te doen. Kijknaar de inwoners, zie de mens, dat is onze oproep. Vanuit de ChristenUnie willen wij twee aandachtspunten meegeven.

Blijf inzetten op preventie. Juist deze preventie zorgt ervoor dat er tijdig wordt ingezet om problemen te voorkomen en onze inwoners zo meer zorgen te besparen. Het tweede aandachtspunt is de menswaardige benadering. Iedereen die aanklopt bij de gemeente is uniek geschapen en geen nummer of iemand die ons geld gaat kosten. In dat kader is het halen van mensen uit de bijstand ook geen besparingsmogelijkheid voor de gemeente maar een mooie kans om deze unieke persoon weer perspectief te geven in het leven.

Voor 2021 staan er bezuinigingen ingeboekt op het sociaal domein en welzijn. Deze bezuinigingen zijn bij de begrotingsbehandeling in 2019 goedgekeurd. Echter, zoals eerder aangegeven wordt de wereld sinds enkele maanden geteisterd door een pandemie. Ook wij in Midden-Delfland zijn getroffen. Eén van de gevolgen is dat de groep kwetsbare mensen niet alleen groter is geworden maar dat deze groep ook nog kwetsbaarder is geworden. Als de groep inwoners die nu onze steun heel hard nodig hebben, groter is geworden, dan is het volgens ons niet logisch om juist nu daar op te gaan bezuinigen. Als wij kiezen voor Midden- Delfland, dan kiezen we voor elkaar en dus ook voor onze inwoners die onze steun juist nu heelhard nodig hebben.

- Is het bij het college bekend wat de consequenties zijn van de voorgenomen bezuiniging?
- Heeft het college recent nog overleg gevoerd met de SWMD over de gevolgen van de voorgenomen bezuiniging?
- Indien het overleg over de mogelijke consequenties van de voorgenomen bezuiniging (nog) niet heeft plaatsgevonden, is het college alsnog bereid op korte termijn met de SWMD in overleg te treden?

Jeugdzorg

Ook nu zijn wij geconfronteerd met een forse toename van de kosten in de jeugdzorg. De ChristenUnie maakt zich grote zorgen over de stijgende kosten in de jeugdzorg en de onduidelijkheid of en wanneer er extra structurele middelen komen vanuit het Rijk.

Een vraag die ons blijft bezighouden op dit dossier is: hebben we wel voldoende grip op de doelmatigheid van alle uitgaven?

Kan het college hier meer duidelijkheid over geven?

Eenzaamheid

Algemeen wordt verondersteld dat als gevolg van de coronacrisis de groep mensen die lijden onder eenzaamheid is toegenomen. Hoewel exacte cijfers ontbreken, wordt zelf gesproken van een forse toename. Eenzaamheid bestrijden vraagt de inzet van inwoners als naasten van mensen die eenzaam zijn of eenzaam dreigen te worden.

Maatschappelijke organisaties moeten beter worden toegerust om eenzaamheid te herkennen, te bestrijden maar vooral te voorkomen.

Welke rol ziet het college hier voor de gemeente?

Verenigingen en cultuurorganisaties

Ook de verenigingen (sport, dans, zang, etc) en de cultuursector zijn getroffen door de coronacrisis. De gevolgen hiervan kunnen groot zijn. Deze verenigingen zijn namelijk "het cement van onze samenleving". Ze houden onze samenleving bij elkaar en zorgen ervoor dat mensen laagdrempelig met elkaar in contact blijven. Verenigingen en de cultuursector zijn, alsgevolg van de crisis, een (groot) deel van hun inkomsten kwijtgeraakt. De aangekondigde bezuinigingen dreigt voor de cultuursector de druppel te zijn. Zeker de cultuursector kan metrelatief kleine bedragen geholpen worden.

Kan het college in overleg treden met de verenigingen en de cultuursector om na te gaan wat er minimaal nodig is om hun voortbestaan te garanderen?

Veiligheid

In februari van dit jaar heeft de raad het Integraal veiligheidsbeleid 2019 - 2022 vastgesteld. Op nadrukkelijk verzoek van de voltallige raad is het onderwerp verkeersveiligheid (waarondersnelheid) als zelfstandige prioriteit toegevoegd aan de lijst van prioriteiten. Te hard rijden kanleiden tot onveilige situaties. Terecht is één van de doelen van het beleidsveld verkeer "de veiligheid voor alle verkeersdeelnemers te verbeteren, met extra aandacht voor schoolroutes"(pagina 37, tweede alinea van de programmabegroting 2021 – 2024). Begin dit jaar zijn op verzoek van de raad snelheidsremmende maatregelen genomen op het winkelgedeelte van de Dijkshoornseweg. De genomen maatregelen lijken effect te hebben. In het tweede kwartaal vandit jaar tekenden meer dan 100 bewoners van het andere deel van de Dijkshoornseweg en omgeving een petitie. Middels deze petitie werd het college opgeroepen maatregelen te treffen zodat weggebruikers zich aan de maximumsnelheid op de Dijkshoornseweg (een schoolroute) van 30 km/uur zouden houden. In reactie op deze petitie en op vragen van de fractie van de ChristenUnie gaf wethouder Ten Have aan dat de gemeente zal onderzoeken welke passende maatregelen genomen kunnen worden.

- Kan het college aangeven hoe het hiermee staat?
- Kan het college aangeven welke mogelijkheden er zijn om ook op andere trajecten, zoals de N468, snelheidsbeperkende maatregelen te treffen?

Landschap

De zorg voor het landschap is een belangrijke taak van de gemeente Midden-Delfland. Daarin zien we een belangrijke rol voor de boeren en hun bedrijven. Onderdeel van een boerenbedrijf is soms een monumentale boerderij. Voor een jonge ondernemer is het soms moeilijk om de financiële lasten van een boerenbedrijf te combineren met het onderhoud van een monumentaal pand. Laten we als gemeente naast deze boeren

gaan staan en kijken of we ruimte kunnen maken voor moderne agrarische bedrijfswoningen.

Strategisch personeelsbeleid

Eind 2019 werd de gemeenteraad geconfronteerd met een forse stijging van de personeelskosten. Deze stijging was voornamelijk te wijten aan de hoge inhuurkosten. Uiteraard was de verontwaardiging binnen de raad hierover groot. De verontwaardiging had niet alleen betrekking op de boodschap zelf, de grote kostenstijging, maar ook op het niet eerder zien aankomen van de boodschap. Voor het laatste is, op verzoek van de gemeenteraad, een plan van aanpak opgesteld dat in de commissievergadering van juni is besproken. Om de kans op een dergelijke boodschap in de toekomst te verkleinen loopt nu een organisatieontwikkelingstraject. Als ChristenUniefractie juichen wij deze stappen toe. Wij kunnen daarom instemmen met het incidenteel beschikbaar stellen van de extra middelen voor de implementatie van de organisatieontwikkeling. Wat ons betreft zal het terugdringen van duurdere inhuur de grootste bijdrage leveren aan het verlagen van de personeelskosten.

Echter, het terugdringen van de duurdere inhuur kan alleen als we ook voldoende en gekwalificeerde eigen medewerkers hebben. Voor dit laatste is het van groot belang dat de werkomstandigheden van en perspectieven voor onze medewerkers goed zijn, waardoor we in staat zijn ze te behouden en waar nodig anderen aan ons te binden. Wij zijn daarom ook zeer benieuwd naar de eerste ervaringen en resultaten van de ingezette cultuurverandering middels het programma "Thuis! In Midden-Delfland".

Kan het college iets zeggen over de eerste ervaringen m.b.t. "Thuis! In Midden-Delfland"?

Tot slot

Wij willen tot slot onze waardering uitspreken voor het ambtelijk apparaat en het college dat, ondanks alle onzekerheid als gevolg van de coronacrisis en de beperkingen vanwege het werken op afstand, toch een goede programmabegroting hebben opgeleverd. Het is ons alleropdracht om juist in deze moeilijke tijden te werken aan een sociaal, duurzaam en gezond Midden-Delfland. Het uitvoeren van deze opdracht kunnen we niet alleen. We moeten samenwerken binnen de raad, met het college, maar vooral ook met alle groeperingen binnen onze gemeente. Wij wensen het college en ons als raad Gods zegen en wijsheid toe om in deze tijden de juiste koers te houden.

Inleiding

Mijn dank gaat uit naar een ieder die aan de begroting heeft gewerkt. Het is een hele klus om alle cijfers, regelingen en instrumenten over vele beleidsterreinen terug te laten komen in één boekwerk.

De Corona crisis & visie

Toch wil ik starten door deze begroting even op zij te leggen en eerst te kijken naar wie wij zijn, wat onze doelen zijn en wat we in Midden-Delfland wel of niet belangrijk vinden. Hoe scherper we hier samen een eenduidig beeld bij hebben, hoe makkelijker het moeten worden om keuzes te maken waar we energie en financiële middelen in willen steken. Het woordje "makkelijk" is niet op zijn plaats. De wereld, het land en ook Midden-Delfland zit sinds maart in een ongekende situatie.

De Corona crisis heeft vooral benadrukt hoe belangrijk onze gezondheid is. Helaas zijn sociale beperkingen nu heel zichtbaar. We moeten en gaan ook verder met hetgeen we wel hebben om uit deze crisis te komen. Hier dragen medici, overheden en alle inwoners aan bij.

Educatie en voor elkaar klaar staan in Midden-Delfland

Vandaag, hier in Midden-Delfland, bekijken wij het van dichtbij.

Onderwijs, sociale contacten en voor elkaar klaar staan begint op school, bij de sport- en/of muziekvereniging, in één van onze dorpskernen. De bijdrage van SWMD en culturele instellingen mogen ook niet onderschat worden. Als gemeente moeten we, indien nodig, klaar staan voor instellingen en verenigingen die een wezenlijke bijdrage leveren om de inwoners bij elkaar te brengen, te steunen of op te leiden. Niet alleen omdat het fijn is, maar ook om aan de voorkant problemen op tijd te signaleren en op te lossen. Des te later we erbij zijn, des te groter de problemen, zorgen en kosten later.

Scholen en verenigingen kunnen niet alle problemen oplossen. De gemeente staat bij op het gebied van jeugdzorg en maatschappelijke-ondersteuning of bij het wegvallen van werk en inkomen. We laten niemand vallen en ondersteunen in scholing en onderwijs om zoveel mogelijk inwoners (weer) zelfstandig te maken. Van jong tot oud.

Het is voor D66 van belang dat er passende oplossingen komen. Wat in de ene situatie een succes is, is mogelijk geen oplossing voor de ander. We moeten ons inziens niet alles zelf willen doen. Samenwerken of elders inkopen als dat goede kwaliteit biedt tegen een lagere prijs voor de lokale belastingbetaler, dan moeten we dat zeker doen. Graag horen we van het college hun visie hierop.

De kansen van het mooie Midden-Delfland

Het maken van beleid en zorgdragen voor groen, doen we wel in Midden-Delfland. Wat in de afgelopen maanden nog duidelijker is geworden, is dat het buitengebied van Midden-Delfland haar inwoners en vele anderen waardevol groen en ruimte biedt. Als het aan D66 ligt moeten we slim blijven investeren in onze toeristische infrastructuur. We moeten vindbaar blijven en voorzieningen zoals een goed fietspad netwerk moet ervoor zorgen

dat onze middenstand kan profiteren van bezoekers. Midden-Delfland heeft echt wat te bieden aan mensen.

Woningen, schoon vervoer, dorpskernen en agrariërs

Midden-Delfland is er niet alleen voor haar bezoekers. Het moet er ook zijn voor zijn inwoners. Als het aan D66 ligt moeten we zorgen voor vitaliteit door voldoende betaalbare woningen te realiseren voor starters en voortgang maken met de ontwikkeling van onze kernen.

Onze kernen die ook leefbaar moeten blijven door te kiezen voor meer groen.

Wat betreft vervoer moeten we het gebruik van de (elektrische) fiets, OV of deelauto stimuleren. Zo dragen we met z'n allen een steentje bij om minder fossiele brandstoffen te gebruiken. In Midden-Delfland steunen we onze agrariërs die op een goede en duurzame wijze werken aan onze voedselproductie en ons landschap open houden wat ze doen in ons aller belang.

Een realistische begroting

Terug naar de begroting. De afgelopen jaren moest er meermaals een flinke hoeveelheid geld uit de algemene reserve gehaald worden om de begroting op orde te krijgen.

Het college geeft tevens aan dat komend jaar een tegenvaller van 4 miljoen net zo groot is als een meevaller van 5 ton. Als we kijken waar de flinke tekorten ontstaan, jeugdzorg & andere maatschappelijke ondersteuning, dan kunnen we het niet blijven afwentelen op de lokale belastingbetaler. We moeten slim organiseren, op tijd signaleren en anticiperen. Echter, ook extra compensatie via het rijk lijkt onafwendbaar.

Zeker als we onze wegen, bruggen, scholen, sportcomplexen en andere voorzieningen in stand willen houden. Hoe ziet het college dit?

Bibliotheek

Bibliotheek doet meer dan boeken uitlenen. Ook de meest kwetsbare in onze maatschappij krijgen educatie (digitaal wegwijs, taal leren). Deze functie moet blijven. Na de bezuiniging van 2020 zijn twee van de drie bibliotheken in onze kernen gesloten. Wel betalen we nog 85% ten opzichte van het moment dat ze alle drie open waren. Graag horen we van het college wat hun visie is w.b.t de bibliotheek.

Bezit van gebouwen

De gemeente heeft nog tientallen gebouwen in bezit. Wat de scholen betreft duidelijk, die wil D66 ook graag zo groen, klimaatneutraal en gezond ingericht hebben voor onze kinderen. En in vele andere gebouwen vinden er zinvolle activiteiten plaats. Als D66 willen we dat er meer gebouwen multifunctioneel worden gebruikt. Nu zijn overdag veel verenigingsgebouwen gesloten en 's avonds worden de schoolgebouwen nauwelijks gebruikt. Dit kan anders en vragen daarom het college om komend jaar mogelijkheden uit te zoeken en de raad voorstellen te doen.

Constructief samen

D66 Midden-Delfland is er niet om alleen maar met het vingertje te wijzen wat anders kan. We willen als partij een constructieve bijdrage leveren aan verbeteringen in de gemeente. We willen een lokale samenleving waar we verantwoord omgaan met de voorzieningen, maar niemand laten vallen.

Algemene Beschouwing begroting 2021-2024.

Met gemengde gevoelens hebben wij het college werkprogramma en Begroting 2021 gelezen.

De begroting heeft volgend jaar wederom een tekort. De afgelopen jaren is dat steeds zo, waarbij de doorkijk naar de jaren daarna positief is. Tot op heden is dat nog niet gelukt.

Positief is dat er gekeken is naar de investeringen en de daadwerkelijke ingeschatte jaren van uitvoering. Nadeel hiervan is dat er nu een eenmalige bate is door het opschuiven van projecten. Dus een sigaar uit eigen doos!

We hebben wederom te maken met een “kaasschaafmethode”. Zonder een duidelijke visie. Dit riepen we vorig jaar ook al.

Ons voorstel is om in de toekomst te kijken naar de wettelijke taken van de gemeente en de overige taken.

Door de gemeente wordt dit op ons verzoek nu in beeld gebracht. Echter tot op heden is dat nog niet scherp en kunnen wij dus daar nog niet goed naar kijken en anticiperen.

Wij gaan graag met de andere partijen in discussie welke (kern)taken de gemeente moet uitvoeren en welke niet. Met deze begrotingsbehandeling gaan we dat niet meer redden. Maar wij dagen de partijen uit om dit voor 2022 te realiseren.

MijnPartij is wel blij met het behoud van kwaliteit van het onderwijs en behoud kwaliteit van het sociaal domein.

Corona

Het is een bijzondere tijd. Naast de gevolgen voor de inwoners van onze gemeente op zowel sociaal als financieel opzicht, is het ook voor de gemeente een gekke tijd. De inkomsten en uitgaven zullen hierdoor flink afwijken. De verwachting is dat dit nog ver doorzet in 2021.

Het college heeft nog geen beeld gegeven wat de gevolgen van de corona crisis zijn op financieel gebied en dus ook voor de begroting 2021. MijnPartij had wel verwacht dat er inzake de gevolgen van corona, er een voorziening in de begroting meegenomen zou worden. Het zijn immers te verwachten kosten voor de gemeente.

- Kan het college aangeven waarom er in de begroting 2021 nog geen rekening is gehouden met de financiële gevolgen van de corona voor de gemeente?
- De gemeente heeft een risicomanagement systeem. Hoe worden de risico's op dit moment gemonitord? En is er een tussentijdse rapportage?

Wettelijke taken

Zoals in de aanhef aangegeven zijn wij niet voor de door de afgelopen jaren gekozen “kaasschaafmethode” inzake bezuinigingen. De rek is eruit. Ook gezien de hoeveelheid reacties op de bezuinigingen van vorig jaar door bewoners en organisaties.

Als we in de toekomst verder moeten bezuinigen zullen we moeten kijken wat we als gemeente wel en niet willen uitvoeren en/of faciliteren. Een uitdaging voor de toekomst!

Energie transitie

Naast de opwekking en gebruik van energie, hebben we ook te maken met transport, welke in onze regio wordt uitgevoerd door JUVA.

MijnPartij maakt zich zorgen over de betaalbaarheid van de energietransitie voor de inwoners van MiddenDelfland. Ons inziens is de gehele transitie onhaalbaar en onbetaalbaar.

- Is college bereid om de algemeen directeur van JUVA uit te nodigen om te praten over de energievisie op de middellange termijn en de gevolgen en ideeën voor JUVA?

Gebiedsvisie

In juli 2016 is het Uitvoeringsprogramma vastgesteld. Onderdeel van de vaststelling is een jaarlijkse stand van zaken. Hierover hebben wij vorig jaar ook vragen gesteld. Maar ook dit jaar is er geen stand van zaken.

- Is het college bereid de stand van zaken per project aan te geven?

Woningbouw

In de antwoorden op de gestelde vragen aan het college , geeft het college aan de komende 1,5 jaar 89 woningen te bouwen.

Alle woningen van de afgelopen 2,5 jaar en de komende anderhalf jaar betreffen woningen welke reeds in ontwikkeling waren voordat het collegewerkprogramma vastgesteld werd.

We kunnen dus vaststellen dat de 700 woningen die het collegewerkprogramma voorstelde bij lange na niet gehaald gaan worden.

In de begroting van 2020 werd aangegeven dat er in 2020, 99 kavels worden uitgegeven, waarbij wij onze twijfels hebben of deze zijn gerealiseerd.

- Is het college het met ons eens dat er van de 700 geplande woningen tot op heden geen nieuwe locaties bijzitten en kan het college aangeven in hoeverre er in 2020 kavels zijn uitgegeven?

Wij stellen nogmaals voor om woningbouw op het vrachtwagenparkeerterrein in Schipluiden te realiseren met behoud van parkeren voor het kerkhof.

De drukke provinciale weg tussen het terrein en het centrum Schipluiden wordt binnenkort overgenomen door de gemeente waardoor verkeersmaatregelen genomen kunnen worden. Tevens vinden wij dat het college met twee maten meet. Enerzijds vindt het college het niet kunnen i.v.m.

de drukke weg. Anderzijds realiseert het college een pluktuin, waarbij schoolkinderen dezelfde weg moeten oversteken.

Buitengebied

Wij vallen in herhaling met onze algemene beschouwingen, maar in het voorjaar 2018 is de inventarisatie bomenlijst Buitengebied afgerond. In 2018 gaf het college al aan te komen met de bomenlijst Buitengebied. Na een illegaal gekapte boom bij het gemaal in Maasland en twee jaar verder ligt er nog steeds geen voorstel voor een bomenlijst. Terwijl in het voorjaar 2019 een tentoonstelling was over de inventarisatie van de bomen in het buitengebied. Wij snappen niet waarom er nog geen voorstel naar de raad is komen.

- Kan het college hier wederom een verklaring voor geven?

Vergunningen en regelgeving.

Mijn Partij mist in 2021 evenals in 2020 en 2019 acties inzake deregulering. Dit verbaast ons ten zeerste, aangezien 2 van de 3 coalitiepartijen hierover vol lof in hun verkiezingsprogramma hebben geschreven.

Mijn Partij! is zoals u weet voorstander van het vereenvoudigen van regelgeving en het opheffen van overbodige regels. Het is landelijk mogelijk om meer vergunningen om te zetten naar meldingen dan op dit moment gebeurt in Midden-Delfland. Wat de inwoner en de gemeente administratie (tijd en geld) bespaart en moet zorgen dat de gemeente zijn zaken goed op orde moet hebben. Wij blijven bij ons standpunt om o.a. de exploitatievergunning af te schaffen.

Mijn Partij bedankt de ambtelijke staf die deze begrotingsbehandeling mogelijk heeft gemaakt.

**"welkom in het nieuwe jaar
was het makkelijk te vinden?"**

Algemene beschouwingen OGP Midden-Delfland begroting 2021

De titel van de begroting voor Midden Delfland 2021-2024 is "Financieel duurzaam". We lezen de inspanning die is gepleegd om aan de ene kant de lasten voor onze inwoners behapbaar te houden en aan de andere kant de dienstverlening op peil te houden: "De tarieven voor de gemeentelijke OZB en de riool- en afvalstoffenheffing blijven ongewijzigd, de voorzieningen in deze gemeente blijven in stand en de essentie van het collegewerk-programma blijft overeind". Wij danken het college en de ambtenaren voor hun inzet om een sluitende begroting te maken. Een knappe prestatie in een tijd die omgeven is met financiële uitdagingen.

Tegelijk geeft het college aan dat deze begroting met veel onzekerheden is omgeven. Uit het antwoord op technische vragen blijkt dat deze onzekerheid moeilijk tastbaar is te maken en ingeschat wordt tussen (structureel) 0,5 miljoen positief tot 4 miljoen negatief. De inkt van deze begroting was nog niet droog of het blijkt dat er dit jaar ruim 0,8 miljoen moet worden bijgeraamd door een onverwachte tegenvaller op de Jeugdzorg. Dit geeft reden tot zorg op een financieel meerjarig perspectief waarin wordt uitgegaan van ten hoogste een mager plusje op de begroting vanaf 2023 tot 2029, van 0,1 tot 0,3 miljoen euro.

Als OGP waarderen we de kwaliteit van het groene buitengebied, dat de moeite waard is om in te investeren. Midden Delfland is een Bijzonder Provinciaal Landschap, daar moeten we dus zuinig op zijn. En voorwaarde om dat bijzondere landschap te blijven, is de inzet van de boeren, het stimuleren van de kringlooplandbouw en het werk van het Jonge Boeren netwerk, dat betrokken is bij allerlei innovaties. Onze ondernemers krijgen via PUUR de kans om hun producten en diensten onder de aandacht te brengen van bezoekers en bewoners. Al die activiteiten worden betaald vanuit de IODS-gelden en dat moet ook zo blijven. Voorafgaand aan het maken van deze begroting heeft OGP in juni 2020 aandacht gevraagd voor zaken die juist voor onze inwoners zo essentieel zijn. Duurzaam wonen in een levendige en groene kern. Genieten van een landschap waarin je tot rust kan komen. Een aanbod van kunst en cultuur dat creativiteit, gevoel van historie en gemeenschapszin versterkt. Een aantal van deze zaken staat in de begroting enorm onder druk, nadat ook vorig jaar al flink bezuinigd is, startend vanaf 2021. Op de volgende onderwerpen vestigen wij in de begroting extra aandacht.

Noodzakelijke ambitie op klimaat en duurzaamheid:

OGP wil geen grote velden met windmolens of zonnepanelen en niet nog meer asfalt. Daar is ons groene gebied te kostbaar voor. En ja voor elke boom die gekapt wordt, wil OGP een nieuwe planten. Dus vanuit OGP waarderen we de inspanningen vanuit het college om te komen tot een programma op klimaat en duurzaamheid dat in tempo én investering past bij de aard en omvang van onze gemeente.

- Met een bestemmingsplan voor het buitengebied dat de mogelijkheid biedt voor kleinschalige opwekking van duurzame energie, passend bij het karakter

- van ons landschap.
- Met een gelijksoortige bijdrage aan de Regionale Energie Strategie waarbij slim wordt aangehaakt op regionale warmtenetten en het opwekken van aardwarmte.
  - Met inzet van bewezen technieken om ook in de toekomst onze inwoners tegen acceptabele kosten te voorzien van duurzame warmte en energie.
  - Met aandacht voor de groenvoorziening in de dorpen, dus voor het groen in onze eigen omgeving.

In de begroting zien we echter ook dat de investeringen voor klimaat en duurzaamheid worden vooruitgeschoven. **Vraag aan het college is welke risico's hier mee gepaard gaan. Bestaat de kans dat we ergens de boot missen en wat is daar het effect van?**

Kunst, cultuur en welzijnswerk voor maatschappelijke betrokkenheid en identiteit:

Vorig jaar is er behoorlijk bezuinigd op deze onderdelen. Gelukkig hebben de betrokken organisaties het afgelopen jaar tijd gekregen om daar zelf zorgvuldige keuzes in te maken. Het is goed om te zien dat inwoners in Schipluiden en Maasland zelf initiatieven zijn gestart om toch de beschikbaarheid van een bibliotheekfunctie te starten. Het college kijkt serieus hoe onze culturele organisaties gebruik kunnen maken van financiële ondersteuning die vanuit de Provincie wordt geboden. Daar zijn we blij mee. Maar toch gaat het hier niet alleen om "leuke" dingen. Het beschikbaar houden van kunst, cultuur en welzijnswerk gaat over onze identiteit als gemeente, het welbevinden van onze inwoners en drijft vaak op vrijwillige inzet van mensen. Zonder geld en aandacht verdwijnt cultuur en komt het niet of zeer moeizaam ooit weer van de grond. OGP vraagt hier aandacht voor, want de ondergrens is bereikt. We gaan ervan uit dat het college aan deze sector denkt zodra er meer geld beschikbaar komt. **Onze vraag is dan ook: op welke manier wil het college de komende tijd kunst, cultuur en welzijn actief ondersteunen? Welke inspanningen vanuit de gemeente gaan er voor zorgen dat er een goede basis voor kunst, cultuur en welzijn blijft bestaan?**

Zorg om zorg:

De begroting wordt door de enorme uitgaven voor de jeugdzorg gigantisch onder druk gezet. Dat we de zorg voor jongeren dichtbij organiseren is een groot goed. Maar OGP heeft al eerder aangegeven dat er nu veel moet gebeuren om de kosten van de zorg naar beneden te krijgen. Dat is noodzakelijk omdat de begroting kreunt onder de lasten van deze uitgaven en we nog lang niet bij een oplossing zijn. De rol van het maatschappelijk team is daarbij essentieel. Er kan nog meer aandacht besteed worden aan allerlei vormen van preventie: zo kan de samenwerking met huisartsen en scholen geïntensiveerd worden, er kan over coaching door vrijwilligers nagedacht worden. Uiteindelijk is het zaak om kritisch te kijken naar waar hulp echt nodig is, want dat niet alles kan mag duidelijk zijn, terwijl noodzakelijke hulp juist zo goed mogelijk georganiseerd moet worden. **Onze vraag aan het college is, waar het meest invloed uitgeoefend kan worden om de kosten te beperken. Is er een helder kader voor het maatschappelijk team voor welke hulp geboden wordt en welke niet?**

Wonen en levendige kernen:

Met concrete projecten in Schipluiden (Hof van Keenenburg, Keenenburg V en Zuidrand), Maasland (Maaslandse Zoom) en Den Hoorn (Kreekzone) wordt al deels invulling gegeven aan de ambitie van het college om op basis van de woonagenda in totaal 700 woningen te realiseren. Dat plan staat onder druk door ontbrekende grondposities en de economische belangen van de grondeigenaren. **Welke planning heeft het college als deze grondposities niet worden verkregen? Welke alternatieven heeft het college in overweging om toch het doel van 700 woningen te realiseren?**

In de begroting wordt rekening gehouden met optimaliseren van het gemeentelijke gebouwenbestand en daarmee het verminderen van de kosten van exploitatie. Met name de 3 multifunctionele locaties (Hoorbloem, Dorpshoeve en Hofstede) worden gezien als kansrijke locaties voor herontwikkeling. Vanuit uitsluitend een financiële motivatie vindt OGP dit een mager plan. Wij staan open voor een herontwikkeling waarin naast de realisatie van woningen ook maatschappelijke functies een plek houden. Het verenigingsleven verdient wat ons betreft een centrale plek in een vitale dorpskern. Op welke wijze gaat het college invulling geven aan deze bredere herontwikkeling met oog voor alle aspecten?

Tot slot:

“**Anders denken**, vooral veel **samen doen**”. OGP Midden Delfland staat als lokale partij voor een zorgzaam, groen, betrokken en duurzaam Midden Delfland. Dit doen we door te zoeken naar verbinding en innovatie. Daar blijven we voor gaan!

Namens de fractie van OGP Midden-Delfland

Jakob G. Jongsma – fractievoorzitter

Zeker zijn van een fijne toekomst

Begroten in tijden van Corona

Momenteel leven we in onzekere tijden. Dat betekent dat de vraag naar zekerheid bij iedereen toeneemt. We willen graag zeker weten dat de coronacrisis voorbij is, dat we een inkomen hebben en vooral: zeker weten dat alles goed komt. Die zekerheid kunnen we helaas niemand bieden. Maar het recht op een fatsoenlijk bestaan staat bij de PvdA Midden-Delfland centraal. Een bestaan dat een volwaardige participatie in de maatschappij mogelijk maakt, met ruimte voor wie wil, en waardigheid voor wie niet kan. Daarnaast blijven we werken aan het open groene gebied, onze longen in een verstedelijk gebied.

We bedanken de andere fracties voor het stellen en het college voor het beantwoorden van de (al dan niet) technische vragen. Deze begroting biedt tot op bepaalde hoogte duidelijkheid. De cijfers zijn helder: de komende twee jaar gaan we grote tekorten hebben en na de gemeenteraadsverkiezingen zou het dan beter moeten gaan.

Aan de hand van de belangrijkste thema's van de PvdA Midden-Delfland zijn onze beschouwingen opgebouwd.

1. Zeker zijn van een fijne plek om te leven

De PvdA is blij dat er in het programma 'Vitale dorpen' ook aandacht besteed wordt aan de dorpen zelf, in plaats van, wat jaren gebeurde, alleen aan het buitengebied. Het is mooi om te zien dat er nagedacht wordt hoe in de kernen levendige dorpscentra in stand gehouden kunnen worden. De beantwoording van een aantal vragen over gemeentelijke gebouwen suggereert dat een aantal verenigingen in Den Hoorn mogelijk zal moeten uitwijken naar Delft. Naar de mening van de PvdA is een uitholling van het Hoornse verenigingsleven een slechte zaak. Wij zouden in de nieuwe ontwikkelingen aan het Julianaplein juist graag een echt dorpscentrum willen zien ontstaan waarbij de ontmoeting tussen cultuur, verenigingen en sport het dorp verrijkt. Is het college dat met ons eens?

Vitale dorpen maak je niet alleen, dat doe je samen met de mensen die in de dorpen en buurtschappen wonen, ondernemen en hun woonplaats een warm hart toedragen. Dat betekent dat initiatieven die vanuit de inwoners aangedragen worden naar de mening van de PvdA Midden-Delfland de volle aandacht van de gemeenteraad en het college moeten krijgen. Is het college dat met ons eens?

2. Zeker zijn van de goede, betaalbare zorg

De PvdA Midden-Delfland vindt dat de gemeenteraad moet sturen op betaalbare zorg, waarbij het niet ten koste gaat van de kwaliteit van de zorg. Dit blijkt lastig. Midden-Delfland zorgt goed voor haar inwoners: de zorg en voorzieningen zijn van hoge kwaliteit en er wordt niet vaak 'nee' gezegd. Wij vinden dit een groot goed. Het financiële tekort op veel onderdelen loopt echter snel op en dat geeft noodzaak tot veranderingen. Het huidige inkomensafhankelijke abonnementstarief voor

huishoudelijke hulp via de WMO heeft geleid tot een aanzuigende werking. De bedragen die door de gemeente in de jeugdzorg worden uitgegeven per zorgtraject worden steeds hoger.

Inwoners moeten gebruik maken van 'eigen kracht' en 'eigen verantwoordelijkheid'. De PvdA Midden-Delfland vindt dat er eerst een duidelijke definitie moet zijn voor de term 'eigen kracht' voordat je hierop kan sturen. Is het college dat met ons eens?

Waar ligt de grens van de eigen kracht van de inwoners van Midden-Delfland? Als inwoners al intensief mantelzorger zijn van hun ouders, hoeveel ruimte is er dan nog om ook wat voor de buurman te betekenen? Kunnen ouders de verantwoording aan om voor een kind te zorgen met een (verstandelijke) beperking of is daar al in een vroeg stadium een licht zorgtraject nodig?

De PvdA Midden-Delfland vindt niet dat alle problemen opgelost hoeven te worden via een zorgtraject. Tegenslag hoort bij het leven, net als voorspoed. Wij vinden wél dat er zorg op maat moet zijn voor mensen die hulp nodig hebben. Zorg waarbij er eerst gekeken wordt wat het maatschappelijk team kan betekenen, wat de praktijkondersteuner van de huisarts kan betekenen of bijvoorbeeld de GGZ-begeleider op school. Dit hoeft niet meteen dure zorg te zijn.

De PvdA Midden-Delfland blijft nauwlettend de inkoop van de zorg volgen. Kan dyslexiebegeleiding bijvoorbeeld via school of komt dit op rekening van de gemeente? Wat zijn de landelijke ervaringen met de WMO-abonnementstarieven en kan dit ook weer naar draagkracht? Wat zijn de veranderingen bij de inkoop van jeugdzorg via Servicebureau H10? Zorgt dit voor lagere kosten voor de gemeente?

We blijven scherp en hebben hier ook met andere partijen goed contact over omdat we vinden dat goede betaalbare zorg een raadsbreed onderwerp is.

3. Zeker zijn van een fijne woning

Kijken we terug naar de plannen van de coalitie om in deze periode 700 woningen te bouwen in Midden-Delfland dan zien we dat een deel daarvan al gerealiseerd is. Dit waren de woningen die al in de vorige raadsperiode gepland waren. Er moeten echter nog veel woningen bijkomen. Binnen de resterende twee jaar van deze collegeperiode gaat dat uiteraard niet lukken. Voor de PvdA is het vooral van belang dat de juiste woningen gebouwd worden. We gaan er dan ook vanuit dat starters, jonge gezinnen en ouderen betaalbare moderne woningen moeten kunnen vinden in Midden-Delfland. Zorgbehoevenden die niet langer zelfstandig kunnen wonen of mensen die behoefte krijgen aan meer gezelschap moeten dankzij hedendaagse vormen van gemeenschappelijk wonen langer (dicht)bij vrienden en familieleden kunnen blijven wonen. Kortom, wie wil, kan dan een leven lang in Midden-Delfland blijven wonen, in een passende woning. Wij horen dan ook graag hoe het college dit gaat realiseren.

In Maasland gaan op de Maaslandse Zoom huizen gebouwd worden, in de buurt van twee grote parkeerterreinen. Het lijkt de PvdA een mooi en duurzaam initiatief als er gebruik gemaakt zou kunnen worden van deze terreinen om deze nieuwe wijk autoluw te maken en voor zover parkeerplaatsen nodig zijn deze groen te maken. Kan het college aangeven hoe zij tegen dergelijke ontwikkelingen aankijkt?

4. Zeker van het beste onderwijs

De PvdA is blij dat het lokaal onderwijsbeleid gehandhaafd blijft. Ook is het een goede zaak dat de lijnen naar het maatschappelijk team verkleind zijn, al zouden we de effecten hiervan graag nog uitgedrukt zien in cijfers. Nederlandse kinderen lezen steeds minder. Door het verdwijnen van bibliotheken uit onze kernen zal dat niet beter worden. We maken ons zorgen over de toegang tot goed leesmateriaal voor kinderen. Kan het college aangeven hoe dit gegarandeerd wordt?

Tijdens de sluiting van de scholen met het onderwijs op afstand is ook gebleken dat de taalachterstand een handicap voor contact met leerlingen was. We verzoeken het college dan ook om vooral in overleg met SWMD te kijken hoe hier mee omgegaan moet worden.

5. Zeker zijn van een veilige omgeving om te wonen, werken en recreëren

Veiligheid is een voorwaarde voor vrijheid. De PvdA Midden-Delfland vindt het belangrijk dat de politie dichtbij burgers staat; zichtbaar, benaderbaar, met oog voor lokale belangen en luisterend naar de bewoners. Wij vinden dat dit goed gaat in Midden-Delfland. Natuurlijk zouden we meer surveillance in de dorpen en het buitengebied willen, maar we kennen de capaciteitsbeperkingen. Ondanks dat vinden we dat de wijkagenten en de BOA's goed zichtbaar en benaderbaar zijn.

Bij grote incidenten kan er snel opgeschaald worden. Helaas hebben we afgelopen jaar een aantal grote incidenten gehad, zoals een fietsongeval met ernstig letsel waarbij de traumahelikopter ter plaatse moest komen. De PvdA vindt de veiligheid op de fietspaden een groot aandachtspunt. De grote verschillen in de snelheid van de diverse gebruikers van de, vaak smalle, fietspaden maakt dat er gevaarlijke situaties ontstaan. Er is veel aandacht besteed aan surveillance op het water en snelheidsovertreders op de motor. Gezien het aantal ongelukken op de fietspaden vinden wij echter dat de prioriteit meer bij veiligheid op de fietspaden en oversteekpunten mag liggen. Kan het college aangeven wat haar standpunt hierin is?

Tijdens het schrijven van dit onderwerp lazen wij een bericht over een babbeltruc bij een oudere inwoner. De PvdA is blij met de aandacht die de wijkagent hier direct aan heeft besteed op social media. Signalering, preventie, informatieverstrekking en korte lijnen met de handhavers zorgt voor een betere beleving van veiligheid. Buurtpreventie en de BuurtVeiligBus spelen hierin een grote rol zoals bij het incident op het Warmoesland in Den Hoorn. Het is belangrijk dat bewoners op dit soort momenten vragen kunnen stellen en hun zorgen kunnen uiten.

We moeten ernaar streven om met elkaar te zorgen voor veiligheid voor onszelf en voor de ander om onze leefomgeving nog een stukje veiliger te maken.

6. Zeker zijn van een schoon klimaat en duurzaamheid

De PvdA is van mening dat we in Midden-Delfland naar vermogen moeten bijdragen in vermindering van de uitstoot van vervuilende stoffen. Dat betekent dat we duurzaam en klimaatbestendig moeten bouwen, onderzoeken wat de mogelijkheden zijn van het promoten van deelvervoer en beter openbaar vervoer om de bereikbaarheid te vergroten. De kwaliteit van onze dorpen en het landschap vragen om bescherming tegen vervuiling en bieden dan de mogelijkheid om hiervan te genieten.

PvdA vindt bovendien dat de gemeente goede lokale initiatieven op het gebied van duurzaamheid moet ondersteunen, vooral door communicatie naar de inwoners.

7. Zeker zijn van bereikbaarheid

Bij het zoeken naar een duurzaam en veilig gebruik van de ruimte, is voor de PvdA Midden-Delfland een belangrijk punt om de kernen zowel autoluw als op een verantwoorde manier toegankelijk te maken.

Vooraf in Schipluiden, maar ook in het centrum van Den Hoorn, is het lastig om het dorp met de auto te verlaten. Ook in geval van calamiteiten kan een dorp “op slot” zitten. In Maasland is een weer toenemende last aan sluijverkeer. Ook de uitvalsroutes van nieuwe wijken van Maassluis leggen een extra druk op de verkeersveiligheid en bereikbaarheid van Maasland. De PvdA Midden-Delfland vindt dat er zo nodig in overleg met buurgemeenten onderzocht moet worden of er extra uitvalswegen uit de dorpen gemaakt kunnen worden. Een bijkomend voordeel is dat hierdoor de verkeersoverlast beter wordt gespreid.

De snelheid binnen de bebouwde kom is te hoog en mede daardoor wordt de leefbaarheid verlaagd. Momenteel wordt door de gemeente aangegeven dat er geen geld is om deze situaties aan te pakken. Naar de mening van de PvdA Midden-Delfland is het noodzakelijk dat er samen met de mensen die aan deze wegen wonen gezocht wordt wat er gedaan kan worden om de situatie te verbeteren.

Ook het recreëren in Midden-Delfland levert een verhoging van verkeersdruk op onze wegen. De PvdA Midden-Delfland is zeker voor het delen van ons mooie gebied met bezoekers, maar toerisme moet niet ten koste gaan van de leefbaarheid van de gemeente.

8. Zeker zijn van een goede, dienstverlenende gemeentelijke organisatie

De PvdA Midden-Delfland is van mening dat gemeentelijke organisatie haar taken goed moet kunnen uitvoeren. Momenteel staan nog steeds veel vacatures open, lopen projecten niet altijd goed en worden meldingen van inwoners niet (correct) afgehandeld. Dat baart ons veel zorgen. We vragen ons dan ook af of, door de nu al lang lopende reorganisatie niet meer schade aan de organisatie heeft gedaan dan het heeft opgeleverd. Het wordt hoog tijd om te evalueren hoe lang we op deze wijze door kunnen gaan voordat de dienstverlening beneden het gewenste niveau komt. Bovendien: hoe denkt het college de kennis te waarborgen die door het verdwijnen van jarenlang gewaardeerde ambtenaren verloren dreigt te gaan?

9. Zeker zijn van een goede onderneming

Momenteel is er door de coronacrisis een groot risico dat verschillende ondernemers het niet gaan redden. Voor de PvdA Midden-Delfland is het duidelijk dat de gemeente haar rol hierin moet oppakken, voor zover dat mogelijk is.

Tot slot

Zeker zijn van, het is zo geschreven en zo uitgesproken. Maar helaas is niets zeker, in het voorjaar heeft de gemeente Midden-Delfland haar wethouder Hans Horlings verloren aan covid-19. Voor zijn gezin is niets meer zeker, behalve gemis. Laten we er voor elkaar zijn in deze onzekere tijden.

Dit zijn de derde algemene beschouwingen van de raadsperiode 2018-2022.

Voordat de VVD vooruit wil kijken naar het aankomend jaar, willen wij nog even kort stilstaan bij het afgelopen jaar. 2020 was een jaar dat bij iedereen in zijn geheugen gegrift zal blijven door de uitbraak van Covid-19. Het virus heeft de wereld nog steeds in zijn greep en heeft ook hier in Midden-Delfland diepe sporen nagelaten. Vooral het verlies van Hans Horlings heeft ons allen diep geraakt. Met hem verloren wij een sympathiek, warm en betrokken persoon en een zeer kundig en gedreven wethouder. Wij zullen hem niet vergeten en wensen zijn vrouw, dochter en naaste familie nogmaals veel sterkte toe.

Helaas is Covid-19 nog steeds niet echt op zijn retour. Het virus zal nog een tijd lang zijn stempel blijven drukken. Dat ontslaat ons niet van de taak om vooruit te kijken en dat is wat wij gaan doen. Vooruitkijken naar de financiële positie van onze gemeente.

Voor de VVD haar licht laat schijnen op het beleid van de komende jaren, willen wij allereerst het college en haar ambtenaren bedanken voor de aangeboden begroting. Een begroting waarin wederom flink wat omgebogen moet worden. Ombuigingen die onvermijdelijk lijken wil je de uitgaven in overeenstemming brengen met de inkomsten. Zwarte cijfers aan het eind van het jaar vindt de VVD belangrijk omdat wij niet graag zien dat toekomstige generaties moeten opdraaien voor kosten die nu worden gemaakt.

Het college heeft logischerwijs daarom ook de ambities naar beneden bijgesteld. Dit begrijpen wij. Het nastreven van doelen voor een gemeente die financieel niet kan overleven is zinloos.

De wereld zal er anders uit gaan zien. Dat is bijna een zekerheid.

De zwarte zwaan die Covid-19 heet, is hier grotendeels debet aan. De verhoogde uitgaven van dit jaar t.g.v. Covid-19 zijn hopelijk incidenteel. Maar de echte veranderingen van blijvende aard zijn nu nog niet goed te voorspellen.

Ook is ons koekoeksjong, dat sociaal domein heet, flink gegroeid. Het slokt een steeds groter wordend deel van onze begroting op. We moeten ons als Raad echt af gaan vragen hoe wij deze bijna exponentiële kostengroei gaan stoppen. Dit wordt een uitdaging.

De VVD neemt waar dat een steeds groter deel van onze uitgaven gaat bestaan uit kosten waar wij niet zelf op kunnen sturen. Dit geldt voor de jeugdhulp, de WMO en binnenkort ook de immigratiewet.

De VVD-fractie van Midden-Delfland dringt er bij haar landelijke collega's dan ook al een tijdje op aan deze weeffout ongedaan te maken: geef gemeenten stuurkracht ten aanzien van hun eigen uitgaven. Helaas zien wij dat het moeilijk wordt om voor de landelijke verkiezingen van 2021 aan deze situatie nog wat gedaan te krijgen. Het blijft voor onze gemeente noodzakelijk om tot een sluitende begroting te komen.

Als dit Midden-Delfland niet lukt, zou weleens onze zelfstandigheid in gevaar kunnen komen. Of enkel de status van Bijzonder Provinciaal landschap en de opdracht zorg te dragen voor de open polders tussen Rotterdam en Dan Haag dan nog voldoende is om ons bestaansrecht te legitimeren is nog maar de vraag.

Zorgelijk vindt de VVD de status van de algemene reserve. Het college stelt dat de algemene reserve nog niet is uitgeput dankzij een eerder gedane toevoeging. Dit lijkt de VVD te mooi om waar te zijn en dat is het natuurlijk ook. Immers, er is al een jarenlange tendens gaande om binnen deze gemeente geld uit de reserves te gebruiken om de exploitatie sluitend te maken. Al jaren geeft de VVD aan hiervan af te willen en telken malen lukt het ons weer niet.

Wij zijn blij dat er nu dan ook expliciet door het college wordt aangegeven de algemene reserve niet langer te gebruiken als sluitpost van de begroting, maar om deze te gaan gebruiken daar waar hij voor bedoeld is, namelijk als buffer voor onverwachte incidentele tegenvallers. De VVD is blij met deze toezegging en zal deze belofte zeer kritisch volgen. Mag ik erop wijzen dat hetzelfde college een reserve voor noodzakelijk gebouwonderhoud vormt ten laste van de algemene reserve. Noodzakelijk onderhoud, is dat werkelijk een incidentele tegenvaller?

Waar de VVD verder enige zorg over heeft is de constatering dat de huidige begroting een begroting is op de groei. Dit in tegenstelling tot voorgaande jaren toen winst pas werd genomen als die er ook daadwerkelijk was. Onduidelijk is waarom het college de oude manier van begroten heeft losgelaten. In onze ogen herbergt dit een risico en die wordt helaas niet benoemd.

Daarnaast vinden wij het opvallend dat er nog altijd bezuinigingsvoorstellen blijven liggen. Bezuinigingsvoorstellen die al enkel jaren geleden door de Raad zijn vastgesteld, maar alsmaar niet worden geëffectueerd.

Wij zijn positief over de leesbaarheid van de begroting. Deze is duidelijk toegenomen. Complimenten hiervoor. Ook is er een koppeling met de Global Goals. Dat spreekt de VVD zeer aan. Een tweetal jaren geleden hebben wij hier immers al eens een lans voor gebroken.

Vitale Dorpen in Midden Delfland 2025

In deze financieel moeilijke tijden pleit de VVD voor synergie en effectief gebruik van maatschappelijke voorzieningen.

In dit kader verwachten wij dat het college het centrum van Den Hoorn een impuls zou kunnen geven door de benutting, staat van onderhoud en exploitatiekosten van de Hoornbloem eens kritisch tegen het licht te houden. Staan de kosten hiervan nog in verhouding ?

Wij denken dat een herontwikkeling op deze plek met synergie in het achterhoofd weleens de beste oplossing zou kunnen zijn. Een combinatie van wonen en zorgaanbieding zou een aantal problemen voor Den Hoorn kunnen oplossen en de gemeente van een negatieve exploitatie kunnen verlossen. Eerder dit jaar hebben wij insprekers ontvangen in de Raad die de grenzen aangaven m.b.t. de huisvesting van zorgaanbieders.

Ook in Schipluiden zien we soortgelijke mogelijkheden. In Schipluiden staan twee lagere scholen, maar door vergrijzing zijn niet alle lokalen gevuld. De vraag is of dit niet efficiënter kan en of het niet mogelijk is door een beter gebruik van de klaslokalen die nu in gebruik zijn de huurwoningen af te stoten.

Maasland kent zijn eigen uitdagingen al lijken deze op het eerste gezicht wat minder groot. Vele Maaslandse verenigingen hebben immers nog niet zo lang geleden een nieuw onderkomen betrokken. Wel staat er voor de Hofstede groot onderhoud gepland.

Om dit alles financieel voor de gemeente dragelijk te houden kan dit niet allemaal in hetzelfde boekjaar.

Veel van het zojuist genoemde komt neer op het feit dat wij eens goed moeten kijken naar ons beleid ten aanzien van onze gebouwen. Spelen de gebouwen nog in op de vraag, hebben we ze wel echt nodig en wordt het onderhoud hiervan niet veel te duur. Is in sommige gevallen verkopen, sluiten, slopen of een andere functie geven niet veel verstandiger?

Afgelopen tijd zijn er diverse onderzoeken gedaan die als je ze samenvoegt bijdragen aan een integraal plan per dorp. Ontwikkelingen op postzegelniveau moeten passen in een groter geheel: iets waar de VVD al langer voor pleit. Het moet geen herstructurering zijn puur als bezuiniging. De insteek moet zijn: de dorpen vitaal houden. Onze inwoners verdienen dit.

Bestuur en veiligheid

Buurtpreventen doen met grote regelmaat rondes door de dorpen. In nauw contact met de wijkagent, zodat de beperkte politiemacht zijn aandacht kan richten daar waar het nodig is. Met het vernieuwde actieplan veiligheid voldoet onze gemeente weer aan de wet die voorschrijft dat dit eens per vier jaar geactualiseerd moet worden.

Wij zijn een kleine gemeente. Alles op eigen houtje doen kan eenvoudigweg niet. Slim kijken waar samenwerkingsverbanden mogelijk zijn en uitvoeringstaken niet alleen op willen pakken, is volgens de VVD een goede manier om aan kostenbeheersing te doen.

Beheer, Verkeer en Milieu

Er is geld gereserveerd voor vervanging van de doseerinstallaties. Het lijkt erop dat deze weer een nieuw leven worden ingeblazen. Was het niet de afspraak dat na realisatie van de A4 de installaties niet meer gebruikt zouden worden? Beschikt het college over objectieve cijfers dat inzet hiervan nodig is? Niet alleen de VVD stelt vragen bij deze investering, uit beantwoording van vergelijkbare vragen wordt er ook over een pilot bij de Westgaag gesproken. Is het niet passender om investeringen als deze in een separaat voorstel aan de Raad voor te leggen?

Door alle bezuinigingen op de openbare ruimte de laatste decennia, wordt de doelstelling die de Raad in haar beleid voor ogen staat bij lange na niet meer gehaald. De buitenruimte in onze gemeente komt steeds verder van de gewenste streefwaarden af te staan. De VVD vraagt zich af of het verstandig is dit nog veel langer zo door te laten gaan. Eens zullen wij hiervoor toch de rekening moeten gaan betalen. Een rekening die misschien weleens veel hoger zou kunnen zijn.

Afval inzamelen

Afval inzamelen is duurder geworden. Deels door een belastingverhoging, deels door een nieuwe manier van kostentoerekening door Avalex. In de Raadsvergadering van juni 2020 is daar over gesproken en is ook afgesproken de opbrengsten uit afval (PMD, papier, glas, kleding) helder in de begroting op te nemen. Waarschijnlijk is door de zoektocht naar bezuinigingen deze toezegging nog niet tot uitdrukking gekomen in deze begroting. Om tot meer transparantie en draagvlak te komen blijft de VVD bij het standpunt dat de opbrengsten gespecificeerd in de begroting dienen te worden opgenomen. Ook pleiten wij voor meer transparantie richting onze inwoners.

Sociaal domein en welzijn

Laat een ding helder zijn: voor de VVD is het duidelijk dat kinderen met echte problemen de hulp moeten krijgen die ze nodig hebben. Wij zien daarom graag dat het systeem van het sociaal domein overeind blijft staan. Dit kan echter alleen als dit systeem betaalbaar en solidair blijft. Een belangrijke voorwaarde hierbij is dat er een goede balans blijft bestaan tussen de kosten voor de jeugdhulp en de uitgaven op andere terreinen waar de gemeente verantwoordelijk voor is. Onze gemeente heeft immers meer vitale taken dan enkel het sociaal domein.

De gevolgen van de budgettaire groei van het sociaal domein begint nu duidelijk voelbaar te worden voor al onze inwoners, ook degene die hier geen gebruik van maken. Veel goede dingen krijgen immers nu noodgedwongen minder geld.

We zien allemaal dat we aan de ene kant bezuinigen op de SWMD, de bibliotheken, en kunst en cultuur, maar dat aan de andere kant het sociaal domein almaar meer budget blijft opslokken. Dat voelt niet langer als eerlijk. De eerdergenoemde balans is volgens de VVD dan ook naar de verkeerde kant aan het door slaan.

Het liefst zien wij dan ook een budgetcap ten aanzien van de jeugdhulp.

Ook achten wij het van belang dat er duidelijker zichtbaar wordt gemaakt wat wel en wat niet onder jeugdhulp valt (kaders). We moeten af van de blanco checks die wij jaarlijks uitschrijven. Het is niet per definitie verkeerd door eens tegen aanvragers van zorg te zeggen: we zien dat u een probleem heeft, maar dat probleem lossen wij niet voor u op, dat kunt u gewoon zelf doen. Het is niet verkeerd om mensen te vragen zelf wat meer verantwoordelijkheid te nemen.

Dit vraagt echter om een paradigma switch: We moeten keuzes gaan maken, niet alles is jeugdhulp en het kan ook gewoon een keer tegenzitten in het leven.

Belangrijk is volgens de VVD ook dat de gemeenten zelf meer de regie op het sociaal domein in handen krijgen. Laat ons zelf bepalen hoe en waaraan we het geld besteden. Wij zullen hier bij onze landelijke collega's op aandringen. Dat hebben wij al reeds gedaan en dat zullen wij ook blijven doen.

Economische en sociale zaken

Wat veel ondernemers nodig hebben is dat gemeentelijk wordt meegedacht met een open-mindset. Eens te meer is dat de afgelopen tijd gebleken. We zijn positief over het feit dat het College in deze COVID-tijd in gesprek is gegaan met ondernemers en vanuit deze open-mindset met de ondernemers naar de mogelijkheden heeft gekeken en bereid was daar waar mogelijk buiten de kaders te denken. Zo wordt ondernemers de meest optimale kans geboden om tijdens deze moeilijke tijd te blijven ondernemen. Wij hebben de hoop dat hieruit de les wordt getrokken dat een dergelijke open-mindset er ook zonder Corona zou moeten zijn. Naast meedenken is ook duidelijkheid van belang. Soms is nee ook een antwoord. Nee is duidelijk en iedereen weet waar hij of zij aan toe is.

Midden-Delfland heeft de afgelopen jaren laten zien dat zij erg goed is in het teruggeleiden van mensen naar de arbeidsmarkt. Ons trackrecord in deze is erg goed. Wij hebben laten zien dat het goed mogelijk is om mensen die in een andere gemeente langdurig een uitkering hebben genoten hier "opeens" wel naar werk begeleid kunnen worden.

De VVD is het met het college eens dat het gezien de op handen zijnde economische crisis het te verwachte valt dat meer mensen afhankelijk zullen worden van een uitkering. Wij hebben er gezien ons verleden alle vertrouwen in dat deze inwoners met hulp van de gemeente snel weer zullen toetreden tot de arbeidsmarkt.

Het open landschap van onze gemeente wordt voor een groot deel onderhouden door ondernemers. Echter is Midden-Delfland voor de VVD geen museum. Het aandeel van de vrijetijdseconomie zal in Midden-Delfland groeien. Dit is juist ook in het belang van het landschap van Midden-Delfland. Immers, wat men niet mag zien daar ontstaat ook geen waardering voor en verliest zijn bestaansrecht.

Bedrijfsvoering

Personeel blijft een punt van aandacht. Gelukkig gaat het duidelijk beter, maar toch blijven er nog een aantal vacatures moeilijk vervulbaar. Ook is de reorganisatie nog steeds niet afgerond. Daarnaast staat er ook nog steeds de taakstelling op de eigen organisatie. Het wordt tijd dat deze nu eens wordt ingevuld. De taakstelling is enkele jaren geleden door het college in samenspraak met het managementteam tot stand gekomen. Het was niet de Raad die per amendement opdracht hiertoe heeft gegeven. Het was een voorstel vanuit de organisatie zelf. Wij zien dat vooralsnog dan ook niet als een onmogelijke opdracht. Uit beantwoording van technische vragen blijkt dat er substantieel op deze post wordt bijgeboekt, de VVD vindt dit beleid niet eenduidig. Het scheidt volgens ons niet de benodigde duidelijkheid voor de ambtenaren die de opdracht uitvoeren.

Ruimtelijk ordening en volkshuisvesting

Met de realisatie van de 700 woningen liggen we redelijk op schema. Helaas zijn nog niet alle bestemmingsplannen vastgesteld. Natuurlijk zouden wij graag zien dat dit in een hoger tempo zou gaan, maar dit is helaas niet altijd mogelijk.

Op de woningmarkt zijn vele zaken van invloed. Zo is er de wens van andere overheden (mn de provincie) voor een meer gespreide woningmarkt. Deze wens is niet geheel in overeenstemming met de wensen die er binnen onze gemeente zijn. Daarom zal de VVD ook het komend jaar blijven pleiten voor het bouwen van meer huizen voor de middengroep en om wat minder de nadruk te leggen op de sociale component.

Graag ziet de VVD dat we toch nog wat meer werk gaan maken met betrekking tot de zogenaamde inbrei-locaties. We zouden graag zien dat de gemeente probeert vaart te maken op plekken waar zij meer invloed heeft.

Bij al deze ontwikkelingen blijft het voor de VVD wel belangrijk om direct belanghebbenden in deze plannen mee te nemen. Dit leidt tot verhoogde draagkracht, minder vertraging en het voorkomen van (onnodige) rechtszaken.

Tot slot

Wij staan voor een jaar met grote uitdagingen. Aan de ene kant zijn er de onzekerheden samenhangend met COVID-19 en de financiële ombuigingen en aan de ander kant de nog niet gerealiseerde ambities uit het coalitieakkoord. Samen zullen wij moeten zoeken naar de meest optimale balans tussen deze drie. De VVD is ervan overtuigd dat wij hierin de voor Midden-Delfland best mogelijke uitkomst zullen realiseren.

Fractie VVD Midden-Delfland
Oktober 2020